

Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma

Kuntakehityksen lautakunta 16.04.2026 § 39

403/02.08.00.01/2025

Valmistelija	Liikennesuunnittelija Marko Suni etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Kuntakehitysjohtaja Kauppinen Anna-Kaisa Kuntakehityksen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman hyväksymistä
Käsittely	Käsittelyn aikana Matti Kaurila teki seuraavan palautusehdotuksen: ”Asia palautetaan uuteen valmisteluun. Palautuksen aikana tehdään edistämishjelmasta maksimissaan 20 sivuinen tiivistelmä, joka toimii varsinaisena edistämishjelmana ja muu materiaali oheismateriaalina. Tiivistelmään tehdään uusi teemakartta, jossa esitetään olemassa olevat koulut ja ne kävelyn ja pyöräilyn toimenpiteet, joilla saadaan säästöjä koulukuljetuskustannuksiin ja parannetaan koulumatkojen turvallisuutta. Nämä toimenpiteet pisteytetään tiivisteraportin vertailussa vahvalla prioriteetillä.” Sami Ragnell, Heidi Castrén, Thomas Vasenius ja Anneli Granström kannattivat ehdotusta. Puheenjohtaja totesi, että palautusehdotusta ei kannateta yksimielisesti, joten asiasta tulee äänestää. Puheenjohtaja käynnisti äänestyksen. Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat palautusehdotusta, äänestävät EI. Puheenjohtaja päätti äänestyksen. Äänet jakautuivat seuraavasti: 4 JAA-ääntä (Pekkarniemi, Ronkainen, Lavanti, Lahti) 6 EI- ääntä (Granström, Dannbäck, Castrén, Kaurila, Vasenius, Ragnell), jolloin puheenjohtajan palautusehdotus voitti. Matti Kaurila teki seuraavan palautusevästysten: ” Palautuksen aikana esitetään kävelyteiden varsiin rakennettavien penkkien toteutusperiaatteet.” Sami Ragnell, Anneli Granström, Heidi Castrén, Thomas Vasenius ja Jessica Dannbäck kannattivat evästystä.
Päätös	Kuntakehityksen lautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun siten, että palautuksen aikana tehdään edistämishjelmasta maksimissaan 20 sivuinen tiivistelmä, joka toimii varsinaisena edistämishjelmana ja muu materiaali oheismateriaalina. Tiivistelmään tehdään uusi teemakartta, jossa esitetään olemassa olevat koulut ja ne kävelyn ja pyöräilyn toimenpiteet, joilla saadaan säästöjä koulukuljetuskustannuksiin ja parannetaan koulumatkojen turvallisuutta. Nämä toimenpiteet pisteytetään tiivisteraportin vertailussa vahvalla prioriteetilla.

sekä evästä seuraavasti:

palautuksen aikana esitetään kävelyteiden varsiin rakennettavien penkkien toteutusperiaatteet.

Tiedoksi

Selostus

Kirkkonummen kunta on laatinut vuoden 2025 ja alkuvuoden 2026 aikana ehdotuksen Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn uudeksi edistämishjelmaksi. Ensimmäinen kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelma on vuodelta 2017. Se on osin vanhentunut ja varsin suppea keskittyen vain infrastruktuuriin sekä sen toimenpideohjelma on pitkälti toteutettu. Myös uudet valtakunnalliset kävelyn ja pyöräilyn suunnitteluohjeet ovat päivittyneet 2020-luvun alkupuolella. Lisäksi pyöräilyn kulkumuoto-osuus ei ole kehittynyt Kirkkonummella tavoitteen mukaisesti. Erityisesti pyöräilyn kulkumuoto-osuuden kasvattaminen ja pyöräilyn kehittäminen vaatii Kirkkonummella panostuksia unohtamatta kävelyä ja sen huomioimista.

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen vahvistaa kuntalaisten arjen sujuvuutta, terveyttä ja turvallisuutta. Kestävään liikkumiseen perustuvat alueet koetaan viihtyisiksi ja turvallisiksi, ja alueiden tai kohteiden hyvä saavutettavuus kävelen tai pyörällä lisää liikkumisen tasa-arvoisuutta ja ennen kaikkea ihmisten hyvinvointia. Kävelyn ja pyöräilyyn perustuvat alueet ovat myös yhdyskuntataloudellisesti tehokkaita ratkaisuja maankäytön suunnittelussa.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen liittyy myös kansallisiin ja EU:n ilmastotavoitteisiin, jotka pyrkivät vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä merkittävästi. Kirkkonummi on Kohti hiilineutraalia kuntaa (HINKU) -verkoston jäsen ja sitoutunut vähentämään päästöjä 80 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 päästötasoon verrattuna.

Kirkkonummen kunta on hakenut ja saanut valtionavustuspäätöksen työhön Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta. Valtionavustus on 75 % tai enintään 30 000 € (alv 0 %) työn kustannuksista.

Työ toteutettiin konsulttityönä. Konsulttina toimi Ramboll Finland Oy. Kunta ohjasi ja osallistui tiiviisti työn ohjaamiseen. Hanketta varten perustettiin ohjaus- ja projektiryhmät. Työhön osallistuttiin kunnan eri toimialoilta ja mukana oli myös keskeisimmät viranomaisryhmät.

Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman tavoitteeksi asetettiin seuraavat: edistää kestävästä liikkumisesta, lisätä kävelyn ja erityisesti pyöräilyn osuutta kirkkonummelaisten liikkumisessa, parantaa kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä luoda kävelyn ja pyöräilyyn kannustavaa kulttuuria. Tavoitteena oli laatia kattava edistämishjelma, jossa määritellään selkeät tavoitteet ja toimenpiteet kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi Kirkkonummella.

Edistämishjelmassa laadittiin Kirkkonummen kävelyn ja pyöräiliikenteen visio vuodelle 2040 ja viisi tavoitetta kävelylle ja pyöräilylle. Ohjelmassa laadittiin pyöräilyn tavoiteverkko ja määriteltiin tärkeimmät kävelyalueet. Tavoiteverkko muodostuu pyöräilyn pää- ja aluereiteistä. Kävelyn ja pyöräilyn lisäämiseksi ja turvallisuuden parantamiseksi keskeistä on yhteyspuutteiden toteutus, kävelyn ja pyöräilyn erottelu keskeisillä osuuksilla ja infrastruktuurin laatutason nosto valtakunnallisten ohjeiden ja

tavoitteiden mukaisesti. Paikallisreittejä ei käsitelty työn rajauksen vuoksi, koska ne toteutetaan pääasiassa aina asemakaavojen yhteydessä.

Työn tärkein vaihe oli luoda toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi. Edistämishjelman tavoitteiden toteutuminen perustuu kolmeen keskeiseen toimenpidekokonaisuuteen:

1. Resurssit ja yhteistyö (koordinaatio, rahoitus, poikkihallinnollisuus)
2. Olosuhteet ja ympäristö (infra ja maankäyttö)
3. Liikkumistottumukset ja -kulttuuri (viestintä, liikennekasvatus, pyöräily- ja kävelykulttuuri)

Toimenpidekokonaisuudet on jaettu varsinaisiin toimenpiteisiin, jotka on valittu niiden arvioitun vaikuttavuuden, toteutettavuuden ja kustannustehokkuuden perusteella.

Lisäksi ohjelmassa muodostettiin alustavat infratoimenpiteiden listaukset, joita tarkennetaan työn toimeenpanon edetessä. Infratoimenpiteet kattavat keskeisen pyöräilyn tavoiteverkon ja kävelyalueiden alustavat toimenpideehdotukset. Pyöräverkon toimenpiteille tehtiin alustava priorisointijärjestys (toteutusluokka 1-3) perustuen kunnallistekniikan investointiohjelmaan 2026-2030, maankäytön suunnitteluhankkeiden mahdolliseen ajoittumiseen ja pyöräverkon hankkeiden ajoittamiseen tasaisesti vuoteen 2040 mennessä. Hankkeiden järjestys voi muuttua tilanteiden muuttuessa. Lisäksi työ kattaa pyöräpysäköinnin tarkasteltavat pyöräpysäköintikohteet, joista mahdolliset parantamistarpeet pitää tarkentaa erikseen myöhemmin.

Hankkeen aikana toteutettiin asukaskysely, josta viestittiin laajasti kuntalaisille. Asukaskysely oli työssä keskeinen toimenpide, joka tuotti tärkeää lähtöaineistoa työn pohjaksi. Siihen saatiin hyvin vastauksia, sillä vastaajia oli noin 1100, mikä ylitti odotuksen. Kyselyn aineistoa hyödynnettiin toimenpideohjelman muodostuksessa ja infratoimenpiteiden määrittelyssä.

Kirkkonummen kunnan päätöksentekijöillä oli mahdollisuus osallistua työpajoihin asukaskyselyn lisäksi. Hankkeessa toteutettiin kaksi työpajaa sidosryhmille ja päätöksentekijöille: tavoitetyöpaja oli syyskuun 2025 lopussa ja toimenpidetyöpaja joulukuun alussa. Työpajoihin oli kutsuttu kaikki kunnanvaltuutetut ja kunnanhallituksen, kuntakehityksen ja sivistys- ja hyvinvointilautakuntien varsinaiset jäsenet sekä vaikuttamiselimistä ja sidosryhmistä edustajat. Työpajoissa jaettiin informaatiota ja osallistettiin kävelyn ja pyöräilyn ohjelman valmisteluun. Niissä tuotettiin lähtöaineistoa tavoitteiden ja toimenpideohjelman muodostamiseksi.

Työssä laadittiin myös alustavat ehdotukset seurantamittareiksi, joita voidaan tarkentaa tai muuttaa tarvittaessa vielä.

Edistämishjelmassa on esitetty taloudellisia- ja henkilöstöresurssien varauksia ohjelman toteuttamiseksi. Edistämishjelman toteutus on ennen kaikkea riippuvainen työhön varattavista talous- ja henkilöresursseista, sillä ilman lisäresurssointia ei ohjelmaa ole toteutettavissa tavoitteiden mukaisesti. Päätökset työn toteutukseen myönnettävistä taloudellisista resursseista tehdään vuosittain kunnan talousarvion yhteydessä. Ohjelma on strateginen ohjelma, jonka tarkoitus on ohjata kunnan toimintaa ja päätöksentekoa strategisella tasolla.

Liitteet:

Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma ja liitteet

Päätöshistoria